

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 48/16

Luxembourg, 4. maj 2016

Sodbe v zadevah C-358/14 (Poljska/Parlament in Svet), C-477/14 (Pillbox 38(UK) Limited/Secretary of State for Health) in C-547/14 (Philip Morris Brands SARL in drugi/Secretary of State for Health)

Nova direktiva Evropske unije o tobačnih izdelkih je veljavna

Dovoljeni so obsežna standardizacija embalaže, bodoča prepoved mentolovih cigaret v Uniji in posebna ureditev elektronskih cigaret

Namen nove direktive o tobačnih izdelkih iz leta 2014¹ je po eni strani olajšati pravilno delovanje notranjega trga s tobačnimi in povezanimi izdelki, ob upoštevanju visoke ravni varovanja zdravja ljudi, zlasti mladih, in po drugi strani izpolnitev obveznosti Unije, ki izhajajo iz Okvirne konvencije Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom.²

Ta direktiva med drugim določa prepoved dajanja tobačnih izdelkov z značilno aromo na trg od 20. maja 2020³ in standardizacijo označevanja in embalaže tobačnih izdelkov. Poleg tega vzpostavlja posebno ureditev za elektronske cigarete.

Poljska je ob podpori Romunije pri Sodišču izpodbijala prepoved mentolovih cigaret (zadeva C-358/14). V preostalih zadevah (C-477/14 in C-547/14) je High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) (višje sodišče (Anglija in Wales), oddelek Queen's Bench (upravni senat)) Sodišču postavilo vprašanje o veljavnosti niza določb direktive o tobačnih izdelkih.

Z današnjimi sodbami je **Sodišče zavrnilo tožbo Poljske in potrdilo veljavnost tistih določb te direktive**, ki jih je preučilo.

Kar zadeva najprej prepoved mentolovih cigaret, je Sodišče ugotovilo, da imajo tobačni izdelki z značilno aromo (ne glede na to, ali gre za mentol ali druge arome) podobne objektivne lastnosti in podobne vplive na začetek uporabe tobaka in na ohranjanje kajenja. Opozorilo je, da mentol zaradi svoje prijetne arome povečuje privlačnost tobačnih izdelkov za uporabnike in da zmanjšanje privlačnosti teh izdelkov lahko prispeva k zmanjšanju razširjenosti kajenja in odvisnosti tako pri novih kot pri rednih uporabnikih.

Dalje je Sodišče ugotovilo, da so ob sprejetju navedene direktive obstajale velike razlike med ureditvami držav članic, ker so nekatere od njih sestavile več seznamov dovoljenih ali prepovedanih arom, medtem ko druge v zvezi s tem niso sprejele posebnih predpisov. Poleg tega po prepričanju Sodišča ta direktiva s prepovedjo dajanja tobačnih izdelkov z značilno aromo na trg preprečuje tak neusklajen razvoj ureditev držav članic. Taka prepoved zato po mnenju Sodišča olajša pravilno delovanje notranjega trga s tobačnimi in povezanimi izdelki ter je hkrati primerna za zagotavljanje visoke ravni varovanja zdravja ljudi, zlasti mladih.

Sodišče je tudi presodilo, da je zakonodajalec Unije lahko zakonito v okviru svoje široke diskrecijske pravice naložil tako prepoved, ker se manj strogi ukrepi, ki jih je predlagala Poljska, ne kažejo kot enako primerni za doseg želenega cilja. Po mnenju Sodišča namreč niti z zvišanjem

¹ Direktiva 2014/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o proizvodnji, predstavitvi in prodaji tobačnih in povezanih izdelkov in razveljavitvi Direktive 2001/37/ES (UL L 127, str. 1).

² Okvirna konvencija Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom, podpisana 21. maja 2003 v Ženevi.

³ Ta prepoved se bo uporabljala za tobačne izdelke, ki imajo značilno aromo in obseg njihove prodaje predstavlja 3 % ali več v posamezni kategoriji izdelkov v vsej Uniji.

starostne omejitve za uporabo zgolj za tobačne izdelke z značilno aromo niti s prepovedjo čezmejne prodaje tobačnih izdelkov niti navsezadnje z vključitvijo zdravstvenega opozorila na etiketo, da so tobačni izdelki z značilno aromo za zdravje enako škodljivi kot drugi tobačni izdelki, ni mogoče zmanjšati privlačnosti teh izdelkov in torej preprečiti tega, da osebe, starejše od te omejitve, začnejo uživati tobak. Na koncu je Sodišče razsodilo, da s tako prepovedjo načelo subsidiarnosti ni kršeno.

V zvezi s standardizacijo označevanja in embalaže tobačnih izdelkov je Sodišče najprej pojasnilo, da lahko države članice nadaljnje zahteve ohranijo ali uvedejo le v zvezi z vidiki embalaže tobačnih izdelkov, ki niso usklajeni s to direktivo.

Glede prepovedi vključitve na etiketo posamičnih zavojčkov, na zunanjo embalažo in na sam tobačni izdelek kakršnega koli elementa ali navedbe, ki lahko prispeva k promociji teh izdelkov ali k spodbujanju začetka njihove uporabe, tudi če so ti elementi ali navedbe vsebinsko pravilni, je Sodišče menilo, da ta prepoved po eni strani lahko zaščiti uporabnike pred s kajenjem povezanimi tveganji in po drugi strani ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje zastavljenega cilja. Dalje je še presodilo, da so pravila, ki se v bistvu nanašajo na celovitost zdravstvenih opozoril po odprtju zavojčka, na položaj in na najmanjše dimenzije zdravstvenih opozoril ter na obliko zavojčkov cigaret in na minimalno število cigaret na zavojček, sorazmerna.

Sodišče še ugotavlja, da zakonodajalec Unije ni presegel meje tistega, kar je primerno in potrebno, z določitvijo, da mora imeti vsak posamezni zavojček ali zunanja embalaža sestavljena zdravstvena opozorila, ki jih tvorita eno od sporočil in ustrezna barvna fotografija, ki morata pokrivati 65 % zunanje površine na sprednji in zadnji strani posameznega zavojčka.

Glede posebne ureditve, ki se uporablja za elektronske cigarete in ki med drugim določa obveznost proizvajalcev in uvoznikov, da nacionalne organe uradno obvestijo o vseh izdelkih, ki jih želijo dati na trg (z obveznostjo šestmesečnega mirovanja), posebna obvestila, mejno vrednost nikotina 20 mg/ml, obveznost priložitve navodila, posebno prepoved oglaševanja in sponzorstva ter obveznost letnega poročanja, je Sodišče navedlo, da imajo te cigarete objektivno različne lastnosti kot tobačni izdelki. Zato zakonodajalec Unije s tem, da je za te cigarete določil drugačno pravno ureditev, ki je poleg tega še manj stroga od ureditve, ki se uporablja za tobačne izdelke, ni kršil načela enakega obravnavanja.

Dalje je Sodišče navedlo, da so ob upoštevanju rasti trga elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje, nacionalna pravila v zvezi s pogoji, ki jih morajo izpolnjevati ti izdelki, po naravi lahko ovira za prost pretok blaga, če na ravni Unije ni usklajenosti. Sodišče je tudi ugotovilo, da navedena direktiva s tem, da omogoča državam članicam, da prepovejo čezmejno prodajo elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje na daljavo, in s tem, da nalaga nekatera skupna pravila za države članice, ki te prodaje ne prepovedujejo, državam članicam omogoča, da preprečijo obid pravil o skladnosti.

Sodišče je poudarilo, da je moral zakonodajalec Unije zaradi izkazanega in potencialnega tveganja, povezanega z uporabo elektronskih cigaret, ravnati v skladu z zahtevami, ki izhajajo iz načela previdnosti. V zvezi s tem obveznost predložitve uradnega obvestila za elektronske cigarete ni očitno neprimerna oziroma ne presega očitno tistega, kar je nujno za uresničitev cilja, ki ga je določil zakonodajalec Unije. Poleg tega je Sodišče zavrnilo trditve, da naj bi obveznost proizvajalcev in uvoznikov elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje, da pristojnim organom držav članic vsako leto predložijo nekatere podatke, ki tem organom omogočajo spremljanje razvoja trga, kršila načeli sorazmernosti in pravne varnosti. Enako zakonodajalec z določitvijo mejne koncentracije nikotina 20 mg/ml, ki jo lahko vsebuje tekočina elektronskih cigaret, ni ravnal samovoljno ali očitno presegal meje tistega, kar je primerno in potrebno za uresničitev cilja te direktive.

Sodišče je prav tako odločilo, da ni nesorazmerno zahtevati, da zavojčki elektronskih cigaret in posodice za ponovno polnjenje vsebujejo ločeno navodilo in da tudi ni nesorazmerno prepovedati komercialno oglaševanje in sponzoriranje elektronskih cigaret ter posodic za ponovno polnjenje. Poleg tega prepoved promocije izdelkov, ki je naložena gospodarskim subjektom, ne vpliva na

bistveno vsebino svobode gospodarske pobude in lastninske pravice, ki sta priznani z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

Sodišče je na koncu ugotovilo, da s posebno ureditvijo, ki se uporablja za elektronske cigarete, načelo subsidiarnosti ni kršeno.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

Celotno besedilo sodb ([C-358/14](#), [C-477/14](#) in [C-547/14](#)) je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodb so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106